

فصلنامه پژوهش های مدیریت در جهان اسلام

شماره مجوز: ۸۵۴۹۵ شماره استاندارد بین المللی: ۶۰۹۴-۲۶۷۶ شماره سوم (تابستان ۱۳۹۹)

بررسی و تبیین مراحل تربیت و تعالی کودک در اسلام و علوم تربیتی

(تاریخ ارسال ۱۳۹۸/۱۲/۲۵ تاریخ پذیرش ۱۳۹۹/۰۵/۲۰)

فاطمه منشی زاده

چکیده

طبق روایات اسلامی کودک در ۷ سال اول امیر و سید، در ۷ سال دوم مطیع و فرمانبردار و در ۷ سال سوم وزیر و مشاور است. امروزه ثابت شده که قبل از شروع هر فعالیت فرد باید قبلاً خود را برای آن آماده کرده باشد تا در اجرای آن موفقیت بهتری نصیبش گردد. والدین باید به اثرات سوء تبعیض از لحاظ روانی، عاطفی، اجتماعی و غیره کاملاً آگاه بوده و از اعمال تبعیض اجتناب ورزند. افراد در زندگی خود از دورانی به دوران دیگر می رسند: نوزاد به کودکی، کودک به نوجوانی، نوجوان به بلوغ و کمال جسمی پا می گذارد. هر دوره ای دارای ویژگی هایی می باشد، که برنامه های تربیت در هر دوره ای با توجه به نیازها و مقدمات آن دوره مشخص می شود. مان گونه که در تعالیم دینی ما گفته شده بستر تربیت، محبت و عاطفه است و خداوند در قرآن برای ما چند نکته را تعریف کرده که ما متأسفانه دو نکته آن را بیشتر نمی شناسیم. که این دو نکته این است که؛ مربی تربیت را ارائه می کند و دیگری اینکه مربی هم تربیت را یاد می گیرد یعنی کل تربیت آموزش دادن و یاد گرفتن است. در صورتی که قرآن کریم می فرماید: تربیت سه مرحله دارد و مرحله ای قبل از آموزش دادن و یاد گرفتن نیز وجود دارد که ماجرای حضرت موسی(ع) و حضرت خضر نبی را برای آن مثال زده است. نهایتاً باید اذعان داشت شناخت عوامل و راه های مؤثر تربیتی از مهم ترین مسائل تعلیم و تربیت است، زیرا با شناسایی مراحل و دوره های آن با توجه به سن کودک، و بکارگیری آن، والدین و مربیان در تربیت کودکان موفق تر خواهند بود. در این مقاله قصد داریم به بررسی و تبیین مراحل تربیت و تعالی کودک در اسلام و همچنین تربیت کودکان با توجه به دستورات اسلام و علوم تربیتی بپردازیم.

واژگان کلیدی: کودک، تادیب و تربیت، تعالی و رشد، پیشرفت، والدین